

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕНЕДЖМЕНТ ЗОВНІШНЬО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Лектор курсу		Мельничук Ліна Володимирівна , кандидат історичних наук, доцент.		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу		e-mail: linochka.n@ukr.net; сторінка курсу https://classroom.google.com/c/NzIwNDU0NzcwNjYy	
Галузь знань		07 «Управління та адміністрування»		Рівень вищої освіти		бакалавр	
Спеціальність		073 Менеджмент		Семестр		5	
Освітня програма		Менеджмент		Тип дисципліни		Обов'язкова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка
	4	120	26	18	18	-	58

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню | Економічна теорія, Економіка підприємства, Менеджмент, Логістика, Управління комерційною діяльністю

Освітні компоненти для яких є базовою | Управлінський аналіз діяльності підприємств, Стратегічне управління

Мета курсу: набуття студентами знань про сутність, складові і основні засади зовнішньоекономічної діяльності, формування навичок майбутніх фахівців з управління торгово-фінансовими процесами міжнародної інвестиційно-економічної діяльності, усвідомлення ролі та значення зовнішньоекономічної діяльності у вітчизняній та світовій економіці.

Компетентності відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)

ЗК14 Здатність працювати у міжнародному контексті.

Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)

СК13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності

Програмні результати навчання (ПР)

ПРН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

ПРН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1. Сутність, цілі, мотиви зовнішньоекономічної діяльності підприємства, правове та економічне середовища розвитку			
Тема 1. Сутність менеджменту ЗЕД <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–7			

Заняття 1.1 Менеджмент ЗЕД як складова системи менеджменту підприємства.	Лекція 1 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 1.1 Особливості ЗЕД та управління на великих, середніх та малих підприємствах.	Семінарське заняття 1 2 год	2 бали	Усне опитування, вступне тестування, навчальна дискусія за темою « Вплив глобалізаційних та інтеграційних процесів на управління ЗЕД»
Тема 2. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–7			
Заняття 2.1 Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери	Лекція 2 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 2.2 Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності.	Семінарське заняття 2 2 год	2 бали	Усне опитування, навчальна дискусія за темою з урахуванням основних моделей ринку, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Заняття 2.2. Право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності.	Практичне заняття 1 2 год	2 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь
Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–7			
Заняття 3.1 Сутність митного регулювання ЗЕД.	Лекція 4 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 3.2. Принципи митного регулювання.	Семінарське заняття 3 2 год	2 бали	Усне опитування, навчальна дискусія за темою , доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Заняття 3.3. Мито як інструмент економічного регулювання..	Практичне заняття 2 2 год	2 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Тема 4. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–7			
Заняття 4.1 Нетарифні засоби регулювання, їх класифікація і характеристика.	Лекція 5 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 4.2 Класифікація квот за напрямом дії та масштабом охоплення.	Семінарське заняття 4 2 год	2 бали	Усне опитування, навчальна дискусія за темою , доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Заняття 4.3. Механізм оформлення документів для отримання ліцензій.	Практичне заняття 3 2 год	3 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Тема 5. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–7			

Заняття 5.1 Сутність, основні принципи та інструменти валютного регулювання.	Лекція 6 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 5.2 Об'єкти та суб'єкти валютного регулювання.	Семінарське заняття 5 2 год	2 бали	Усне опитування, навчальна дискусія за темою , доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Заняття 5.2. Валюта, валютний курс, валютні цінності.	Практичне заняття 4 2 год	3 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
Тема 1. Сутність менеджменту ЗЕД Тема 2. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності Тема 4. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності Тема 5 Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	Самостійна робота		
	30год	9 балів	1. Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності: принципи, цілі, методи. 2. Еволюція системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. 3. Характеристика органів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні та їх компетенції. 4. Органи місцевого самоврядування та регіональний аспект регулювання ЗЕД. 5. Економічні та адміністративні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. 6. Сутність митного регулювання ЗЕД. Принципи митного регулювання. 7. Митні органи України: завдання, функції, структура. 8. Порядок митного оформлення товарів
Розділ 2. Організація й управління ЗЕД підприємства			
Тема 6. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки			
Рекомендовані джерела: 1–7			
Заняття 6.1 Класифікація і характеристика форм виходу на зовнішні ринки.	Лекція 7 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 6.2. Дослідження потенційних можливостей фірми при виході на зовнішні ринки.	Практичне заняття 5 2 год	3 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Тема 7. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства			
Рекомендовані джерела: 1–7			
Заняття 7.1 Основні фактори ціноутворення в ЗЕД.	Лекція 8 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування

Заняття 7.2. Принципи визначення світових цін.	Практичне заняття 6 2 год	3 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
Тема 8. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–7			
Заняття 8.1 Зміст і характеристика основних умов контракту.	Лекція 9		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 8.2. Валютні та фінансові умови зовнішньоекономічних контрактів	Семінарське заняття 6 2 год	2 балів	Усне опитування, навчальна дискусія за темою , доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Тема 9. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–7			
Заняття 9.1 Аналіз виконання зобов'язань з експортно-імпортних операцій.	Лекція 10		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 9.2. Аналіз раціональності використання коштів у зовнішній торгівлі	Семінарське заняття 7 2 год	2 бали	Усне опитування, навчальна дискусія за темою , доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Заняття 9.3. Оцінка валютної ефективності експорту і імпорту	Практичне заняття 7 2 год	2 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
Тема 10. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–7			
Заняття 10.1 Сутність та система регулювання міжнародних перевезень.	Лекція 11 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 10.2 Експедиторське обслуговування міжнародних перевезень.	Семінарське заняття 8 2 год	2 бали	Усне опитування, навчальна дискусія за темою , доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Тема 11. Міжнародні розрахунки <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–7			

Заняття 11.1 Міжнародні розрахунки, валютні застереження контракту	Лекція 12		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 11.2 Метод хеджування, авансовий платіж	Семінарське заняття 9 2 год	2 бали	Усне опитування, навчальна дискусія за темою , доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Заняття 11.1 Платіжне доручення, вексель, індосамент, акредитив	Практичне заняття 8 2 год	3 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмій.

Тема 12. Управління діяльністю спільних підприємств (СП)

Рекомендовані джерела: 1–7

Заняття 12.1 СП як суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності.	Лекція 13		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 12.2. Формування стилю керівника. Порядок прийняття рішень.	Практичне заняття 9 2 год	3 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмій, тестування

Тема 6. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки Тема 7. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства Тема 8. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів Тема 9. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства Тема 10. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності Тема 11. Міжнародні розрахунки Тема 12. Управління діяльністю спільних підприємств (СП)	Самостійна робота		
	28год	9 бали	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика валютного ринку. 2. Основні види валютних операцій. 3. Інструменти валютного регулювання. 4. Валюта. Котирування валют. Валютні курси. 5. Валютні операції суб'єктів ЗЕД. 6. Загальна характеристика міжнародних розрахунків та необхідність банківського обслуговування у сфері ЗЕД. 7. Основні форми розрахунків: аванс, акредитив, інкасо, платіж за відкритим рахунком, банківський переказ. 8. Сутність та види засобів платежу (готівковий платіж, авансовий платіж, платіж у кредит, вексель, чек). 9. Основні види банківських послуг у сфері ЗЕД. 10. Система клірингу та її значення.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

- Мультимедійний проєктор;
- Комп'ютерний клас для проведення практичних занять

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. .Зовнішньоекономічна діяльність підприємств. / О. Шкурупій, В. Гончаренко, І. Артеменкота ін. К.: Центр навчальної літератури, 2023. 248 с

2. Козак Ю. Г., Уханова І.О., Міндова О.І. Основи зовнішньоекономічної діяльності підприємств: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2022. 269 с.
3. Пильнова В.П., Капелюшна Т.В., Пісковець О.В. Зовнішньоекономічна діяльність. Навчальний посібник. К.: ДУТ, 2020. 185 с.
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. Вісник Верховної Ради України. 1991. № 29.
5. Тюріна Н., Каравацька Н. Управління зовнішньоекономічною діяльністю. К.: ЦНЛ, 2023. 524 с.
6. Guseva, O. Y., Kazarova, I. O., Dumanska, I. Y., Gorodetskyu, M. A., *Melnichuk, L. V.*, & Saienko, V. H. Personal Data Protection Policy Impact on the Company Development, WSEAS TRANSACTIONS ON ENVIRONMENT AND DEVELOPMENT , Volume 18, pp 232-246; <https://doi.org/10.37394/232015.2022.18.25> Published: 17 January 2022 Scopus
7. *Мельничук Л.В.*, Мартиненко М.О., Вінник І.В. Стратегічні напрямки державного регулювання торговельної діяльності України. Збірник наукових праць «Економічний простір». 2020. № 162. С

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
- Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання всіх практичних робіт і виконання самостійних завдань, які передбачені структурою освітньої компоненти Дослідження операцій.

Якщо студента не допущено до складання заліку, як такого, що не виконав індивідуальний план, йому надається час до перескладання для виконання всіх вимог допуску. Студент має право на два перескладання. При повторному перескладанні екзамену його у студента може приймати комісія, яка створюється директором ННІМП. Оцінка комісії є остаточною. У випадку отримання студентом 0 балів (неприйнятно), що тягне відрахування за невиконання навчального плану.

Оцінювання студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою і складається із двох основних оцінкових блоків і розподіляється в певних пропорціях 60 (бали напрацьовані під час вивчення дисципліни – Поточний контроль), 40 (підсумкове оцінювання - Іспит):

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КONTРоль	• Виконання семінарського завдання та практичних робіт	42 бали
	• Самостійна робота	18 балів
Підсумкове оцінювання <i>Іспит</i>	Іспит проходить у письмовій формі.	40 балів

Додаткова оцінка

Види навчальної роботи	Оцінювання
Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій за тематикою освітньої компоненти:	

- Тези доповіді на фаховій конференції	3 бали
- Стаття у фаховому виданні	5 балів
- Стаття в іноземному рецензованому виданні	10 балів

Максимальна кількість додаткових балів, які можуть бути зараховані здобувачу освіти - 10 балів.

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ

бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /зачис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (В)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (С)

64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усунути за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) В залікову книжку не представляється
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) В залікову книжку не представляється